

การลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทย

ปัจจัยในการลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทย

การพิจารณาถึงปัจจัยในการลงทุน หรือการพิจารณาลู่ทางในการลงทุนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารหรือนักลงทุนควรจะสนใจเป็นอย่างยิ่ง ปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญที่จะนำมาพิจารณา จะสามารถทำให้ผู้ลงทุนทราบถึงความเป็นไปได้ของการลงทุนอยู่ในระดับใด จะสามารถได้รับผลตอบแทน ส่วนแบ่งของตลาดและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามที่คาดหวังหรือได้วางแผนไว้หรือไม่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทยมีความสำคัญมากต่อผู้ลงทุน แต่เนื่องจากในประเทศไทยมีการ เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการลงทุน ในอุตสาหกรรมดังกล่าวยังไม่เพียงพอ จึงทำให้การวางแผนของผู้ลงทุนอาจจะไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่ เพราะขาดข้อมูลที่จำเป็น

ปัจจัยในการลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระยะดังนี้คือ

๑. ในระยะเริ่มก่อตั้ง ปัจจัยที่สำคัญของผู้ลงทุนควรพิจารณาคือ

ก. การสนับสนุนช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยเฉพาะผู้ผลิตรายใหญ่ ๆ ของโลกในอุตสาหกรรมนี้ คือ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีการผลิตรถจักรยานยนต์ส่งออกเป็นสินค้าขายในตลาดโลกถึง ๗๐% ของจำนวนรถจักรยานยนต์ทั้งหมดของโลก^๑ ที่จะให้ความช่วยเหลือในด้านเครื่องจักร เงินทุน และการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่าง ๆ

^๑ธนาคารกรุงเทพจำกัด, อุตสาหกรรมรถยนต์ของญี่ปุ่น, วารสารเศรษฐกิจประจำเดือน (สิงหาคม ๒๕๒๑), หน้า ๔๔๕.

ข. ความต้องการและความพยายามของรัฐบาลในการที่จะช่วยเหลือให้อุตสาหกรรมนี้เกิดขึ้น เช่น การส่งเสริมช่วยเหลือ การวางนโยบาย มาตรการและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการลงทุน เมื่อเริ่มการลงทุน และต่อไปในอนาคต ;

ค. ความต้องการใช้รถจักรยานยนต์ในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นความต้องการใช้รถจักรยานยนต์ขนาดเล็ก และมีจำนวนมาก ดังนั้น ผู้ลงทุนต้องพิจารณาว่ามีความต้องการใช้รถจักรยานยนต์ที่ดินจะลงทุนผลิตหรือไม่ และจะสามารถได้รับส่วนแบ่งของตลาดเดิมของผู้ผลิตอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในตลาด ในกรณีนี้จะเป็นการพิจารณาของผู้ผลิตรายใหม่ที่จะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ที่จะต้องพิจารณาเป็นพิเศษ

ง. ปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ที่ดิน เครื่องจักร วัสดุต่าง ๆ เช่น ชิ้นส่วนประกอบและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของรถจักรยานยนต์มีเพียงพอในประเทศหรือไม่ ตลอดจนคุณภาพแรงงานที่เหมาะสมต่อการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่อยู่อย่างเพียงพอ

จ. การตัดสินใจในด้านผลตอบแทนจากการลงทุน ควรจะต้องมีระยะเวลาการคืนทุนไม่เกิน ๑๐ ปี^๑

ฉ. ควรจะมีการวางแผนล่วงหน้าในการลงทุนในอนาคต ในระยะ ๑๐ ปี ต่อไป โดยพยายามทำให้มีผลตอบแทนจากการลงทุนคือกำไรต่อยอดขายร้อยละ ๕ ต่อปี หรือมีกำไรสุทธิประมาณร้อยละ ๑๕-๒๐ เพื่อให้สามารถจัดแบ่งสรรในการลงทุนขยายงานขยายกำลังการผลิตต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นเป้าหมายของการลงทุนที่เหมาะสมของอุตสาหกรรม

^๑ สัมภาษณ์ คณะเน วิรุทม เสน, ผู้จัดการฝ่ายบริหาร บริษัทไทยซูซูกิมอเตอร์จำกัด

๓๐ มกราคม ๒๕๒๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน

๒. ในระยะการพัฒนาอุตสาหกรรม ปัจจัยที่ผู้ลงทุนควรพิจารณาคือ

ก. ความเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มความต้องการ (Demand Projection)

ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับภาวะเศรษฐกิจ รายได้ อัตราดอกเบี้ย และค่านิยมของผู้ใช้ในประเทศไทย รถจักรยานยนต์นับว่าเป็นค่านิยม (Culture) เช่นเดียวกับรถยนต์ เป็นค่านิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา เหล่านี้ มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงแนวโน้มของความต้องการ ซึ่งมีผลต่อการลงทุน

ข. สภาพการแข่งขัน ในปัจจุบันผู้ลงทุนหรือผู้ผลิตแต่ละรายพยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (Efficiency) ให้สูงขึ้น เพื่อลดต้นทุน และเพื่อให้ได้ส่วนแบ่งของตลาดตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ และเพื่อป้องกันการลดลงหรือการรักษาเสถียรภาพของราคารถจักรยานยนต์ โดยให้มีรถจักรยานยนต์ที่มีคุณภาพดีขึ้น ทั้งในด้านสมรรถนะ (Performance) ภาพพจน์ (Image) การออกแบบ (Design) และความเชื่อถือในสินค้า (Product Confidential)

ค. จุดอึดตัวของอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ ผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาการเพิ่มกำลังการผลิตให้เหมาะสม โดยพิจารณาถึงความช่วยเหลือในด้านการลงทุน โดยเฉพาะการส่งเสริม การส่งออกรถจักรยานยนต์ของรัฐบาลว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะหากมีการลงทุนเพิ่มในการขยายการผลิตแล้ว โรงงาน เครื่องจักรแรงงาน และกำลังการผลิตจะไม่สามารถลดลงได้

ง. การส่งเสริมและการคุ้มครอง ผู้ผลิตส่วนประกอบและอุปกรณ์ต่าง ๆ (Supplier) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องของอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์จากรัฐบาลว่ามีความเหมาะสมเพียงใด และถาวรนโยบายภาษีอากรที่แน่ชัด ในการนำเข้าชิ้นส่วนประกอบและอุปกรณ์ และการชดเชยภาษีการส่งออกรถจักรยานยนต์

จ. แหล่งเงินทุนภายในประเทศ เช่น จากสถาบันการเงินต่าง ๆ และจากส่วนกำไรจากการดำเนินการ มีอย่างเพียงพอ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ โดยไม่ต้องประสบปัญหาในอนาคต

ดังนั้น การพิจารณาการลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ ผู้ลงทุนจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงในความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นบริษัทแม่ (Parent Company) ของผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ในประเทศไทยในปัจจุบัน ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่เป็นผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ในตลาดโลก เช่น อิตาลี สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ส่วนใหญ่ผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ คือ มีขนาดเครื่องยนต์ตั้งแต่ ๒๕๐ ซี.ซี. ขึ้นไปจึงไม่เหมาะสมในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือต่อผู้ลงทุนรายใหม่ ๆ ในประเทศ เนื่องจากตลาดในประเทศเป็นตลาดของรถจักรยานยนต์ขนาดเล็กดังกล่าว การลงทุนในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทยในปัจจุบันแม้ว่าจะดำเนินการโดยคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นเกือบทั้งหมดแล้วก็ตาม แต่ก็ยังต้องอาศัยเทคโนโลยีที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งในด้าน เครื่องจักร การออกแบบรถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบของเครื่องยนต์ มาจากต่างประเทศทั้งสิ้น

ความช่วยเหลือในด้านการลงทุนต่างประเทศ

อุตสาหกรรมรถยนต์ ในประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือในด้านการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีบทบาทในการช่วยเหลือเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลญี่ปุ่นได้วางกฎเกณฑ์มรรยาทในการลงทุน (Code of Conduct) ให้นักธุรกิจของญี่ปุ่นที่ไปลงทุนในต่างประเทศ ถือเป็นหลักปฏิบัติ มรรยาท ๕ ประการ ที่รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดขึ้นนี้ ถือเป็นแนวทางสำหรับการลงทุน มีข้อปฏิบัติดังนี้คือ^๑

- ๑. การลงทุนในต่างประเทศของญี่ปุ่น ควรมุ่งในกิจการที่ประเทศผู้รับทุน ถือเป็นเรื่องเร่งด่วน และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศผู้รับทุน
- ๒. การลงทุนของญี่ปุ่นควรเป็นการลงทุนร่วมกัน (Joint Venture) กับประชาชนของประเทศผู้รับทุน ไม่ควรเป็นการลงทุนของญี่ปุ่นทั้งหมด

^๑ กระทรวงพาณิชย์, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, รายงานภาวะเศรษฐกิจและการค้าของประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, พฤษภาคม ๒๕๑๗)

๓. ถ้าโรส่วนใหญ่ที่เกิดจากการลงทุนในต่างประเทศควรจะนำไปลงทุนต่อ
ในประเทศที่รับทุน

๔. ควรจะมีการฝึกอบรมคนงานของประเทศผู้รับทุน และคนงานของประเทศ
นั้น ควรจะได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งให้มากขึ้น

๕. การลงทุนควรจะมุ่งในกิจการที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่น ที่เกี่ยวข้องคือ
ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมอื่น ต่อๆ ไป

การลงทุนในอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์นับได้ว่าเป็นการร่วมมือกันของผู้
ลงทุนทั้งชาวญี่ปุ่นกับคนไทย ที่ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของการลงทุนใน
อุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติตามที่ได้มุ่งหวังเอาไว้ ซึ่งในปัจจุบัน
ในอุตสาหกรรมนี้คนไทยก็มีส่วนในการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้จนถึงระดับที่สามารถดำ
เนินการในทุก ๆ ด้านด้วยตนเอง แม้จะมี ๑ บริษัท คือ บริษัท ไทยฮอนด้าแมนูแฟคเจอร์
จำกัด จะมีผู้บริหารทั้งหมดเป็นคนญี่ปุ่นอยู่ก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ในขั้นตอนการทำงาน ใน
ระดับผู้ปฏิบัติงานก็จะเป็นคนไทยทั้งสิ้น

ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ของประเทศญี่ปุ่นที่ให้กับบริษัทผู้ผลิตรถจักรยานยนต์
ในประเทศไทย ได้มีอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มดำเนินการมาจกอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งใน
ด้านการให้คำแนะนำช่วยเหลือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ การควบคุมมาตรฐานในการผลิต ตลอด
จนการวางแผนในการดำเนินการทุก ๆ ด้าน ซึ่งอุตสาหกรรมนี้ได้พัฒนาจนถึงขั้นที่สามารถ
ผลิตรถจักรยานยนต์ได้เกือบทั้งคัน ซึ่งเหลือแต่เพียงการผลิตเครื่องยนต์และเครื่องถ่าย
กำลัง (เกียร์) เท่านั้น ที่ยังไม่สามารถผลิตได้เองในประเทศ เนื่องจากต้องใช้เทคโนโลยี
สูง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเหล็กกล้าของประเทศไทย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรม
พื้นฐานยังไม่สามารถผลิตได้เองในประเทศ จึงเป็นที่คาดกันของผู้ผลิตในอุตสาหกรรม
นี้ว่าในอนาคตหากประเทศไทยมีอุตสาหกรรมพื้นฐานดังกล่าวได้พัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานได้
แล้ว ก็จะเป็นประโยชน์ในการที่จะจูงใจให้ผู้ผลิตต่าง ๆ สามารถผลิตเครื่องยนต์ด้วย
ตนเองได้